Celldömölk, 1940 december 21., szombat. Ára 12 fillér. XIV. évfolyam, 50. szám.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1·50 P. Megjelenik minden szombaton

Boldog karácsonyi ünnepeket

kívánnak egymásnak az emberek a földön mindenütt, ahova csak eljutott Betlehem szülöttének szeretetet hozó szava.

Negyedszer kívánunk mi is olvasóinknak kellemes és boldog ünnepeket s negyedszer tesszük oda a fehérterítős karácsonyi asztalra lapunkat. A karácsonyfagyertyák szelíd fénye és a csillagszórók ezüstös ragyogása feleddeti egy estére a gondokat. De mi itt vagyunk újra a nagy kérdéssel: meddig tart még a magyar éjszaka? Ezeréves szenvedésében, külső és belső erők zúzómalmában pusztulásnak indult a nemzet teste! A mi országunk nem e világról való! Ahol a javak szerzésének egyetlen célja nem a szükölködők eltartása, ott hiába kívánnak az emberek egymásnak boldog ünnepeket.

Egymással leszámoló két világ között állunk. Vagyunk a magyar Betlehem pásztorai, a két világ közti éjszakában. Körülöttünk zeng a mindenség, de fölöttünk ki nem alszik a betlehemi csillag. Eltűnnek azok, akik minden cselekedetüket azért teszik, hogy lássák őket az emberek; eltűnnek akik szeretik a lóhelyeket a lakomákon és az első székeket a zsinagógában. Eltűnnek, akik megaszik az özvegyek és árvák házait és színtelen nagyokat imádkoznak. Akkor lejeződik be a csodák világa és fényesedik újra a magyar Betlehem pásztorainak csillaga és hirdetik az Úr angyalai:

BÉKESSÉG A FÖLDÖN MINDEN JÓAKARATÚ MAGYAR EMBERNEK!

Mezőgazdaságunk új utjai

Elmondotta: Dr. Péter Ernő a Kemenesaljai napok alkalmával

A mezőgazdasági szóva, azaz az első kérdés a mai birtokpolitika megváltoztatása. A mai birtokmagoszlás sem szociális, sem honvédelmi célból nem felel meg, azért ezeken változtatni kell.

1. Szociális szempontból változtatni kell, mert a nagybirtok a családokkal együtt mintegy 25 000 embert tart el, míg a másik 3 millió népességnek ad kenyeret.

Statisztikai adatok alapján mondom, hogy 1938-ban a bevetett 9 és fél millió kat. holdnyi területen 56 millió q magot nem termett. Azért hivatkozom a magtermelésre, mert nálunk Magyarországon a mezőgazdaság a magtermelésre van beállítva. 56 millió q magtermelését a gazdák már nem tudták elhelyezni, azért, mert a magyar magnak az amerikai, a kanadai, sőt minden állam mezőgazdaságában termett magnak nagy versenytársa volt, hiszen minden állam biztonya önellátására törekszik.

Micsoda hátrány egy nemzetre az, hogy a saját zsírjába fulladbele! Egyoldalú termelésrendszer miatt olyan helyzetbe kerültünk, hogy még a baráti államok sem vették át a magtermelésünket. Így a mezőgazdaság nem tudja megállni a helyét.

1939-ben kitört az új nagy háború és azóta a felelős tényezők részéről is belátták e tarthatatlan helyzetet és megtörtént a beavatkozás mezőgazdasági termelésünk átállítására.

Ismeri mindenki, különösen a háziasszonyok, a mai zsírtalan világban milyen nehéz a helyzet a szappanellátásnál, mert [illegible] a állatállomány. Most tettek kísérleteket a napraforgó, a egyéb olajhoz a szappanfőzésre, s a kísérletek nagyszerű eredménnyel végződtek. Pedig 1939-ben kezdtek nagyobb súlyt helyezni a napraforgó termelésére, mert eddig a gazdáink idegenkedtek tőle. Ime csak egy példa a gazdasági átállításra, hogy nemcsak a magtermelés, hanem más termelés is lehet eredményes.

Ebben a munkában a felvilágosító munkának márhetetlen szerepe van. A felvilágosító munkának azonban gyakorlatiasnak kell lenni, mert hivatalos szóbeszédet gazdálkodást tanulmányoni nem lehet. Láthatjuk hát, hogy nem az a fontos, hogy mit termelünk, hanem fajunk szempontjából az, hogy ezer év múlva is magyar termelés itt e földön.

2. Mit tesznek a földmegosztás honvédelmi [illegible]

Az Árpádok óta a magyarság érdekében [illegible] földmegosztási intézkedéseket senki nem tett. Így ment ez 1848-ig, amikor a fajvédő eszmék nagy burjánzásban indult meg. A nemzetelőgek fajtajunk indulása ébredtek és kezdenek mozgolódásokat tenni, hogy a földet, amelyet [illegible] Amikor végigné[illegible] birtokpolitikai vál[illegible] hogy ezután 100 [illegible] a föld, mint az előző 5-6 évszázad alatt egyáltalán. Gondoljunk csak arra, hogy a havasi sáztatóként Erdélybe [illegible] olábbot földet szerezzünk, anyagi [illegible] meghaladó mértékben birtokosok lettek és mindezt a román bankok és állami pénzintézetek szerfelett vitték végbe. Ha ez nem tanít meg bennünket, be ez nem érek mamentó a számunkra, akkor el kell vesznünk ennek a nemzetnek.

Láttuk, hogy mit tettek a csehek is, mint tűztek ők is telepítéseket a saját elkülönkosságunkat a szlovmagyar területekre; ismerni az a kérdés, hogy miért nem mertünk mi ezekhez a kérdésekhez hozzányúlni? Mintha félnénk tőle. Pedig néhány év óta sokat által nagyon bangozzatott önálló katonai nemzet vagyunk.

Mit kell hát tennünk!

Az egész országban meg kell szervezni a végvári rendszert. A határon 50 km-s körzetben őrség védje a magyarság ősi jusait!

A zsidósággal szemben ez nem politika, ami ma velük folyik. Azalatt a 60 év alatt, amióta a zsidóság elnyerte az emancipációját, az egyenjogosítását, 60.000 hold földbirtok ment át a nemzetkívülinek csoport kezébe. Így csináik ki a magyar föld a magyarság kezéből, amire vonatkozóan egy-két similitikai adattal szolgálhatok, éppen a Dunántúlról, erről a veszélyeztetett területről, amelyet sokat loginkozom, mert én is a vidék szülötte vagyok.

A Dunántúl 40%-a 1000 holdnál nagyobb birtok, amelyen több magyarnak kellene élni, mint amennyi él. Például Tolnamegyében van egy 33 000 holdas nagygazdaság, amelyen 14 ember él km² ként, addig amíg a Tiszántúl sokkal szegényebb földje 84 embert tart km²-ként. A Dunántúl birtok[illegible]ok másik nagy baja, hogy a [illegible] 40%-a nem magyar kezében van.

Pedig itt erős magyarságra van szükség. Az Árpádházbeli királyok gyepűket is lepftettek a Székely földre, az óriásra, mert tudták, hogy Magyarországot csak magyar ember tudja megvédeni. Láthatjuk, hogy nem sokat értek a csehek és a románok által emelt betonerődítmények, mert a népek szívnyű erejét könnyen leküzdni szokott. Erőteljes, horizontál és egészséges népi politika az, amely a magyarságnak ezt az erőt szolgálja.

Ma a birtokpolitikai ál[illegible] nem megy sok minden, mert [illegible] alig anyagi erőink. Ezzel kap[illegible] hirdetném azt, hogy szokat a [illegible] amelyek egyik megvalósítás elő[illegible] kell, hogy hozzanak [illegible] az élő és holt kincseinkben.

Nem lehetünk folytos kincsmanyolinak, mint voltunk a háború előtt, szemi körülmények közt nem akarunk lenaszdult, parasztnépek lenni, hanem önálló és irányító itt a dunai államok sorában.

Hogy szálljunk, független népek legyünk, ahhoz szükséges a mezőgazdasági oktatás felszabadítása. 1937-ben 3700 tanítóra esett egy mezőgazdasági szakiskola. Ma már oda tartunk, hogy csaknak a száma megkétszereződik. Azt hiszem, erről nem sokat kell itt beszélni, mert éppen Celldömölk egyik szerencsés évszaka az ujonnan felállított mezőgazdasági iskolának. Nem kell hevesnek ezt az eredményt, mert hisz csak gondolat: arra, hogy ezelőtt 20 évvel még az volt a kívánságom, hogy csak a nagybirtokon van helye a [illegible]

Majd az aranyhalászon gondolt, ha felvilágosítják a konzervatív öregeket, mink is beszélek az új idők és célok megszabta hi[illegible]

Fajtánkért csak addig dolgozhatunk, amíg élünk. Fajtajukért dolgoznak azok a vezetők is, akik a rendeleteket végrehajtják. S azoknak a vezetőknek így kell a rendeletet megszövegezni, hogy azt az egyszerű ő elmúlt végnél magyar is megértse mit tartalmaz a rendelet, ne kelljen neki azért külön törvénymagyarázóhoz menni.

Meg vagyok róla győződve, ha ez mind így lesz, magyarabb magyar lesz mindenki, mint eddig volt.

Széchenyi ma is tanít

150 éve született a legnagyobb magyar, akinek eszmái ma is élnek és megvalósításra várnak

Új Széchenyi-legenda keletkezett a fajtáját szerető grófi család származásáról, — Hegedűs Lóránt nyomán. E szerint a család őse püspöki hocsis volt, a addig hordta latogatóba gazdáját, míg egészen megtanulta az ellenséti beszélgetésekből a latin nyelvet. Egyszer azután nagyban vitatkozott a püspök egyik ka[illegible]ival, mikor a vitába belezőlt latinul a hatal hocsis és olyan tudpraesentiam dominitus el a vitát, hogy ugyanezek felfigyelt rá a gazdája. Sőt most tanította és taníttatta a feltűnően értelmes fiút és nemsokára papjai közé emelte... Úgy 1629 táján indul el az a parmenti származású ős. Ezeréves, erejével, tökéletesével és kitartásával eléri azt, ami minden épülőben embert hajt és tűzel: felemelkedik, nemesülik és mint pap, egyháznak és magának is vagyont gyűjt, megrakja a család felemelkedésének alapjait. Mikor püspökséget nyer, szinte mohósággal szerez meg minden megkaparinthatót földet, egyházának is, családjának is... Az utódok pedig mellőik a szerző ősükön, megtanítják és gyarapítják az alapot a felemelkednek a magásságrókbe, megszerzik a grófi rangot. De a népből és a földről nem szakadnak el teljesen, a hiába születik Széchenyi István külföldön, hiába járja be a külföldet. — nem tud elszakadni nemzetétől és hazájától, felebred benne a hazai rög és fajtája iránti szeretete és szeretete... Hazajön és az elvétve, félénken motoszkáló gondolatnak, a felemelkedés, a megujulás vágyának hangot ad, felébreszti, felveri a nemzetet tunyaságából. Nemes, nagy szellemével és örökké izző szívével átálja a bajokat, s mint egy magasba szökkenő hullám, élére áll nemzetének, bevilágít mindenüvé, kiűzi a cást s lerakja a haladás kövét. Egyszerre lázít és alkot, világot gyújt, ábrazat és utat mutat. Nem elégszik meg szzal, hogy leírja és osztonsza a magyar bánokat, [illegible] alkotó lendületében azt is, hogy megmutatja az utat, a tennivalókat és szellemóriásként mindenkit megmozdulásra kényszerít és lendületre hajt. De ez a gyakorlati tapasztalatokkal és érzékkel is megáldott magyar a megvalósításban is előljár.

Az állattenyésztés előmozdítása, a mezőgazdasági termékeink ipari feldolgozása és értékesítése, utak építése, folyók szabályozása, termelési ágak meghonosítása, a birtokfelosztás egészséges irányba terelése, egyszóval élni tudja a hűséséget megszervezése és szervezi, egységes cáfá társadalom összefogása nemzeti egységbe, a parasztság felemelése, a hétszázezer téhaságra hajló és a hétmillió elliport egyféforrasztása és nyolc milliós egyakaratu nemzet megalkotása: ezek voltak ennek a tiszta szándéku nagy magyar terhek a lincszemei. Hősök, őrök, vezetők és népe értékeit így fogta volna össze Széchenyi, hogy felemelje a magyarságot.

Dr. Kincs Elek

Magyar Nemzeti Hitvallás

Írta: Máté-Torék Gyula

Ma történelmi időket élünk, roppant, világtörténelmi időket, tehát sorsdöntő időket élünk! Ez a magyar nemzetünk vizsgája is, tehát minden igaz magyar, minden be[illegible]tes magyar, minden hazáját szerető ma [illegible] történelmi vizsgája is! Ezt a vizsgát [illegible] magyarnak, a leszkelőknek is, ins szakadóig hűséllve, tehetőnül jelesen kell megállnia.

Ez az örök magyar történelem, ez a magyarok Istene szent parancsa, melyet nemzeti vasfegyelemmel, minden magyarnak teljesítenie kell! Türik vagy [illegible]

Mert Magyarországnak teljesen fel kell [illegible] ennek az ideje!

[illegible] soha!

[illegible] meg magunknak, hogy a [illegible] számon!

Az élet nem megvásárolható, bizonyító intézet, hanem nemzedékről-nemzedékre, apáról-fiúra öröklődő, egyetlen, végtelen, örök harc, küzdelem, vívódás! Nem ké[illegible], de örök isteni, természeti törvény!

[illegible] ha kell önfeláldozó [illegible]

[illegible] és hirdetünk, azt férfiasan, [illegible] magyarán cselekednünk is kell!

Vezérlő elvünk legyen! A hazát mindenek: előtt magyar népünkön keresztül kell szeretnünk! Ez az igazi, gyakorlatban, valóságos hazaszeretet! Az árva, lenézett, elhanyagolt, szegény, szenvedő, de mindig hős magyar népmillikk igaza oldalán álljunk!

A nemzet nagy és szent családján belül ne ismerünk csúf és botor válaszfalakat! Ne ismerjenek más-más harmadrendű, hanem csakis egyszerű magyarokat, édes testvéreket! Mert a válaszfalak nemzetünk ősgyökeres tényfáinak, melyre minden magyar horzsolnunk kellett! Előbb vagy utóbb!..

Mi halandók vagyunk! De a magyar nemzet, amelynek szülöttei vagyunk, halhatatlan, elpusztíthatatlan, örökélő, független, önálló és szabad kell legyen!

Akarnunk kell, hogy Magyarországon a szent magyar vér uralkodjon, boldogoljon és ne csak mindig másokért vérezzen!

Hisz a mi legalsóbb ékszerünk, az ezer év által megszenvedt magyar fájdalom!

Mindenek előtt vissza kell adnunk a magyarnak ős-ősi lelkét és nagy nemzeti öntudatát, önbizalmát!

Legyen a magyar föld, a magyar faj és a magyar ősgyökér a magyarság nemzeti szentháromsága!

Nincs fennségesebb feladat, mint földre tiport fajunkat felemelni!

Hinnünk kell, hogy még rengeteg, soha fel nem tárt, fiókzatos kincs, érték lappang a magyarban! Csak igaz, lángoldelkű, testvér magyar férfiak kellenek, akik azt a legnagyobb magyar nemzeti kincset, a történelmi küldetés (misszió) szentségen erejével napvilágra hozzák!

Fel erre a szent harcra! Fel!

Kitartóan! Állhatatosan! Szívósan! Rendíthetetlenül! Csak előre!

Győznünk kell!

Levél Erdélybe egy ismeretlen ismerősnek

[illegible]

Testvér! köszönöm leveled'.
Hidd el! szeretnék beszélni veled,
és megölelni, amúgy igazán,
a merengeni veled Kárpát havasán!

Lásd, én nem voltam soha Erdélyben.
Nem voltam rab sem vakesötét éjben,
mégis megértem belkednek szavát
hogy nem feleded „azt az éjszakát".

Látlak, mint rabot bilincsbeverten.
és mint szökevényt: a rengetegben...
S látlak örülni, lángolva égni
és látlak szabad hazában élni!

Megértem, hidd el! egészen értem,
miért a sok folt e kis levélen?
Szived öröme könybe olvadott
s a kis levélen foltokat hagyott!

Köszönöm néked e kis levelet!
Ime, itt van már rá a feleled:
„Összekött minket a könny és a vér,
nem válunk soha el többé testvér"!

Magyar és székely, székely és magyar,
bárhogy is zégjon a vad zivatar,
új ezerévre állja a „vártát",
hol reménye él... s védi az Karpát!

Testvér! a tollam szivembe mártva,
véremmel írom a Hargitára
üzenetemet, ott olvassátok:
— Hazátok hazám s hazám hazátok!

Egyféforrottunk és mi eskűszünk,
hűtlen fiak sohasem leszunk...
s akik ma sírnak, nézzenek égre
s bízzák ügyüket Horthy sergére,

mert amíg állni fog a kerek világ,
kivédi e nép a „vészek nyilát!"

Testvér, ha elér e levél hozzád,
könnyedet töröld a viduljon orcád!

Ifjúsági szervezetünk ügye a képviselőház előtt

Az ifjúság körében nagy érdeklődés előzte meg a képviselőház mult szerdai ülését, amelyen szó volt az egyetemi és főiskolai bajtársi szervezetek jövőbeli működéséről, melyet szervezeti felépítésükkel együtt egy törvényjavaslat a kultuszminiszter teljes felelősége alá rendelt. A törvényjavaslatnak ilyen formája a húsz éven keresztül független bajtársi szervezetek teljes függését eredményezte volna, mely kényszerítette az eddigi munka és az eddigi függetlenség megszűnését jelentené.

Incze Antal egyórás hatalmas beszédben mélatta a Turul Szövetség húszéves munkáját, felsorakoztatva annak konkrét eredményeit és méltatva azt a tiszta népi, magyar szellemet, amelyet ez az ifjúság képviszel. Tiltakozott az ellen, hogy a független magyar ifjúság a törvényterveszet értelmében kiszolgáltassék a mindenkori kultuszminiszter kénye-kedvére, mert ez, valamint a jelenlegi szervezetek felbomlása a harcos ifjúsági szervezetek tökéletes szét [illegible] eredményezné. Incze Antal hangsúlyozta, hogy neki, mint pártpolitikusnak, egy [illegible] érdeke lenne a Turul Szövetség szétbomlása, mert így a jelenleg nem politizáló ifjúság sokkal nagyobb tömegekben keresné fel a politikai pártokat. Mint magyar ember nem tud azonban szó nélkül elmenni meglévő nemzeti érdekeink lerombolása mellett.

Incze Antal beszédének hatása alatt a turulista képviselők pártkülönbség nélküli csoportja küldöttséghez kereste fel a miniszterelnököt és kérték a törvénytervezet szövegének megváltoztatását. A küldöttség tagjai a következő képviselők voltak: Incze Antal (MMP), Németh Andor (MMP), Szőllősy Jenő (Nyilas), Tömböly Dénes (MÉP), gróf Festetich Domonkos (MÉP), Molnár Dezső (MÉP). A küldöttség kérését melegen támogatta Fáy István kultuszállamtitkár is, aki a Turul Szövetség patrónusa.

A küldöttség kérésére a miniszterelnök hozzájárult, hogy a törvénytervezet 3. §-ának szövegét oly értelemben változtassák meg, hogy az i[illegible] zetek jövőbeli [illegible]

Nemzetpolitika, ahogy én látom

Mikép valamely esemény szemtanui nem látják egyformán az előttük megtörténteket és egy előadás hallgatói sem tudják mindenkor egyöntetűen hűen elmondani az előadó legértehetőbb módon kifejezésre juttatott gondolatait, azonkép nincs egységes felfogás a nemzetpolitika terén sem, bárha valamennyien szem- és fültanui vagyunk is a világ eseményeinek.

Ahogy a szem- és a fültanuk esetében az igazságtól való eltérés oka lehet az érzéki csalódás, avagy az elfoguliság, sőt — néha még az érdekeltségi alapon feltételezhető — szándékosság is, ugyanígy a nemzetpolitikai felfogás kialakulásában is számolni kell, illetve kellene ezen tényezőkkel.

Minél tágabb teret ad tehát a sajtó a nemzetpolitikába vágó egyéni vélemények megnyilatkozásainak, annál könnyebben alakulhat ki az az egységes és helyes nemzetpolitikai felfogás, mely egyes-egyedül lehet csak megrendíthetetlen szilárd alapja az új világnak.

Nemzetpolitikai vonatkozásban mindenek előtt egységes nevezőre kellene hozni mindent, amit a hajdani országhatáraink övezte földterület magába zár.

Egységessé tenni legelső sorban is magát a földterületet. Én nem beszélnék senkinek, vagy semmiket a „birodalmáról", ennek, vagy annak a „völgyéről", illetve „medencéjéről", ilyen, vagy olyan „hazáról", nem ábrándoznék „Nagymagyarországról", annyival is inkább, mert hiszen senki sem kíván többet egy talpalattai sem, mint ami a miénk volt, de azt viszont visszakövetelni mindenki az utolsó rögig. Az előbb említett földterület neve: *„Magyarország"*. Ez volt, maradjon tehát ezután is „Magyarország", még akkor is, ha történelmileg vagy földrajzilag máskép is meghatározható. Az ilyen megkülönböztetések nemzetpolitikai vonatkozásban semmikép sem segítik elő az előbb említett és — szerény véleményem szerint — egyedül helyes egységes felfogást.

Legyen ennek a „Magyarországnak" minden állampolgára egyenrangú és jogú gyermeke a Hazának. Ne legyenek „kárpátaljai", „erdélyi", vagy „óhazai", s „jó", vagy „jobb", illetve „hű", vagy „hűségesebb" magyarok, de legyen mindenki „magyar" még akkor is, ha történetesen nem magyarul énekelték volna is felette a bölcsődalt. Csak egyetlen egy „faj" él ebben a Hazában, mely sohasem lesz, mert nem is lehet magyar még akkor sem, ha egyesek — sajnos — a kereszteznek ilyen átformáló hatást tulajdonítanak is. Én nem vitatom, hogy ezek is lehetek igen jó, sőt talán a szülőleittnél is jobb ilyen,vagy olyan valiásának, de az itt hangoztatott nemzetpolitikai vonatkozásban vett, vagy értelmezett magyarok nem lehetnek soha.

A nemzetpolitikailag így testileg és lelkileg egységes Magyarországon — Isten adta, szinte korlátlan lehetőségeink lévén — teremtsünk olyan jólétet, hogy sem vagyon, illetve jövedelemelosztás, sem teherviselés szempontjából ne legyenek kifogásolhatni valók. Legyen egy mindenki egyformán felölelő közös jólét, és akkor nem kell folyton a nemzetiségi, szociális, családvédelmi, földbirtokpolitikai és egyéb ezekhez hasonló — ma szinte divatos — kérdésekkel foglalkozni, mert a szükségszerű társadalmi osztályktülönbség mellett is mindenki megtalálhatja és meg is találja a maga és családja boldogulását és akkor még azok is „haza" fognak kiváncsoni, akik ma oly boldog „otthon" érzik magukat és talán el is feledték már, hogy „Magyarországon" élnek.

Ne akarjuk a nemzetpolitikai egység látszatát a jóteiben tobzódó tizezrek által *irányitott közvéleménnyel* fenntartani, de engedjük a milliós tömegek megbékélt egyéni meggyőződéséből kialakuini azt, mert ha a szociális igazságok „elveit" a folytonos emlegetés helyett most már sürgősen és gyökeresen meg is valósítjuk, akkor nem csak, hogy lesz, de boldog is lesz Magyarország.

Dr. Szerdahelyi Elek.

Háborus gazdálkodás

Lapunk hasábjain már rámutattunk arra, hogy az államok a háború következtében, a fogyasztás korlátozásával kényelemek a lakosságot fokozottabb takarékosságra bírni. E korlátozások nemcsak nálunk, hanem, mint alább látjuk a többi államokban is megvannak, sokszor fokozottabb mértékben, mint Magyarországon.

Már a Vatikán állam is bevezette a kenyér és makaróni jegyet.

Anglia lakossága nagy vajfogyasztó. A mult cikkünkben említetteken kívül a vajfogyasztás heti adagját is leszállították.

Dániában a havi rozskenyéradag 8 kilé, aki azonban búzakenyeret akar enni, az csak 2 és fél kilót kap.

Görögországban csak hetenként két napon lehet húst vásárolni.

Finnországban a heti vajadag 20 deka. A háború előtt ennek a háromszorosát fogyasztották.

Hollandiában heti 2 kiló kenyérre kap jegyet minden ember.

Dániában a takarmányhiány miatt az állatállomány nagyrészét le kellett vágni és most nem lehet kapni húst.

Jugoszláviában kukoricaliszlet kevernek a kenyérhez, de még így sem tudják biztosítani a kenyérszükségletet. Eddig Jugoszlávia búzaeladó ország volt, most vásárolni akar. Az a kérdés, hogy kap-e valamelyik országtól?

Olaszországban hetenként négy hústalan nap van. A cukornemlek fogyasztását korlátozták.

Svájcban tilos a kenyeret friss állapotban árulni.

Svédországban hetenként másfélkiló kenyeret szabad csak fogyasztani.

Budapesten kukoricalisztes próbasütést tartottak. A próba jól sikerült. A kenyérliszthe 10 százalék kukoricalisztet kevernek. Ez a szám nem nagy. Azonban nagy előnyt jelent, mert ilyen arányú keverés mellett 3 millió métermázsa búzát takarítana meg az ország.

Egy 83-as emlékei

Alig volt 18 éves. És elvitték a világháborúnak ismert 1914—18. évi háborúba. „Fiatal legénye voltam" — mondja, aki otthon még az öreg obsitos meséit szájtátva hallgatta és a következő hónapban bekerült az orosz pergőtűzbe. Most már 43 éves népfölkelő. Ő meséli a földőn, kukoricafosztás közben a 18 éveseknek. Különösen érdekes, hogyan látja az idegen föld népeit, a szülőfaluját is csak ritkán elhagyó fiatal magyar.

Szegény pionirok! Pergőtűzzel lőtt az orosz a nekik ott kellett állni egyenként, a kilométer-széles Visztulán, egy gyenge csónakban, míg el nem készült a híd. Jobbról-balról, közel, majd messze a halálfoszló, fröccsenő robbanás. Állandóan jó célpontok, mert az orosz tűzér tisztán kivehette őket, de ők el nem bújhattak, csak álltak.. álltak... vártak és ki tudja mire gondoltak...

*

Iszonyú meleg volt egy augusztusi napon. Sem enni, sem inni nem volt napokon át; de azért mozdulatlanul hasalnunk kellett, mert másképp meglát a muszka s durr... Egyszercsak susognak, dobálják a kulacsokat madragra kötve: csak jobbra, csak jobbra. Három óra multva visszadobálják, mily megjegyzés: tele vizzel. Nagyokat ittunk. Valaki a vonal végén tíz, húsz, talán száz kilométerrel jobbra mocsárnál lekúdt.

*

Negyednapja nem ettünk, mikor enyhül a muszka tüzelése. A trének messze vannak tőlünk, nincs kilátás vacsorára sem. Egy másik vasi (kőcski) bajtársai bujkálunk s egyszerre egy nyúl hátát pillantom meg, amint a rögök közt feksik. Rálövünk. Félremegy az első, második, tizedik; végre a 25. golyó fordítja fel. — Csodálatos, a nyúl a porzó lövésekre sem futott el. — Volt öröm: lesz vacsora s neki állítunk megsütni.

*

A tábori lelkész gyakran búzdította a legénységet: „Csak kitartás, csak türelem, édes véreim!"

Eikezd lőni az orosz, hej a páter ideoda futkos a futóárkok között. Fején egy acélsisak, kezében kézigranát. Egyszercsak a bakák visszaadják a buzdítást: „Csak kitartás tisztelendő úr!" — kiabálják sokfelül.

*

Az idegen nemzetiségű tisztek, különösen a magyarral szemben nagyon durvák voltak. Egy cseh főhadnagyunk volt Szombathelyen.

Mindig megkérdezte:

— Milyen nemzetiségű vagy?

— Magyar — volt a felelet.

— Matha.

Kérdezte a németet.

— Deutsch.

— Pádós.

Hanem ha találkozott egy tótal, azzal el zaplapotyázott órákig is.

*

Volt egy nagyon jó, öreg ezredesünk, aki úgy dolgozott vásott ruhában, mint a többi közlegény. Megy egyszer hozzá a futár. Míg elintézi a lovát, odamegy hozzá egy poros, öreg ember.

— No földi, hogy vagy?

— Jól, öreg. Hát te? Hova való vagy?

— Hát én is csak megvagyok. Nincs egy cigarettád?

— Nesze öreg bajtárs, gyujts rá.

— Hova mész földi?

— Az ezredeshez, hírt viszek neki. — Hamarosan az ezredes lakásába érnek. Az előszobában nincs senki.

— Hát hol az ezredes, öreg? — kérdezi a huszár.

— Hát itt van na, — mondja az öreg, leveti a poros zubbonyát s alul rajta van az ezredesi ruha.

*

Először jöttem haza szabadságra, három hónapra. Tavasz volt. Kisétáltam földjeink felé. Megnéztem a hazai határt. Hopp el is feledkeztem! S a következő pillanatban már az árokba bújtam, azt hittem a fronton vagyok. Akkor jutott eszembe: hó, ne félj bolond, hiszen itt nem „nyög a vére föld, mintha gyomrát vágnák".

*

Galiciában egy napon nagy, új árkot vágtunk, mert jön a . . . . püspök. Az új árkot . . . . gráben-nek keresztelték el, amelyben . . . . és egész kísérete kényelmesen végigsétálhatott volna. A püspök tisztelgésére még a legpiszkosabb is kihúzott. Hatalmasan megebédeztünk, éppen mikor ott járt a vendég. Egy nagy csajka gulás, kenyér, fekete, cigaretta. Máskor napokig éheztünk. Mondják ott a katonák, no, ennek a legjobbat mutatják; most ha hazamegy, azt mondja: „hó, a mi katonáinknak arany élete van odakint".

*

Egyik karácsony napján különös eset történt. Másfél napja szünetelt a tűz. A lövészárkok alig voltak egymástól száz méterenyire. Az orosz árokban felállt egy muszka, kidugja a fejét. Ugyanakkor egy magyar is. Kijön melig, fetig, tértig, ugyanúgy a magyar is. Már mellettük emelkednek a fejek mindkét részen. A két katona már egészen kiér, egyet, kettőt lép egymás felé, majd egészen összeérnek, kezet fognak. Erre a többiek mind kirohannak, öleikeznek, beszélgetnek — már ahogy tudnak. — Elmennek egymás lövészárkaiba, elcserélik kenyerüket, cigarettájukat, mindent. Ugyláttszik nem a népek háborúja volt a nagy világháború, hanem az uralkodó házaké, de még inkább a „magas politikáé.

*

Vannak, akik remegnek a halál gondolatától, tehát a háborútól is. Ez sem hiszik ezek, hogyha az ember benne van, rá

Példátlan zsidó nemzetgyalázás Szombathelyen

A szombathelyi keresztény magyar ke[illegible] két évvel ezelőtt a könnyebb felszabadulás végett, „Keresztény magyar [illegible]eti szinekkel átfestett táblát helyezték kirakatainkba. A táblát a szombathelyi MOVE és a Turul Szövetség Felnéni Baltázsi Egyesület vezetői írták alá és bocsátották ki.

Ennek az egyik táblával példátlan gyalázkodás történt, amely napok óta szalonban járja Szombathely közvéleményét.

Lipschütz Vilmos szombathelyi zsidó burkusnőnek az Ipari és Kereskedelmi Rt. Kitaly-utcai kirakatában lévő nemzeti szinű szegélyzettel „Keresztény magyar üzlet" felirású táblát a hajnali szürkületben lekópte. Az üzlet alkalmazottai, akik már hosszu idő óta figyelték a hajnali járókelőket, utána iramodtak és elfogták. Rendőrnek adták át Lipschützt, aki előállitotta a kapitányságra. Lipschütz a rendőrségen azt állitotta, hogy csak véletlen műve volt és nem szánt szándékkal tette.

A rendőrség ennek ellenére őrizetbe vette, majd átadta az ügyészségnek. Az ügyészség azután legyőr kíséretében átadta a győri kir. ügyészségnek, amely nemzetgyalázás czimén megindította ellene az eljárást.

A keresztény egyesületek tiltakozása

A Turul Szövetség tiltakozása: A Turul vezérintézőse megbízva téve Szombathely közönségének egyhangú felháborodását a napokban történt merényletről képes-soban, amelyet Lipschütt bornagykereskedő izraelitai merészente nemzeti szineinkkel díszes, magyar és keresztény üzletünket megjelölő táblánkat — csatlakozik a Baros Szövetség, a MOVE és Keresztes. Magán tisztviselők Egyesületének tiltakozó állás foglalásához a maga nevében is.

Az ügyben nyilvánosságra hozott minden nyilatkozatnak azonosságot vállalunk és a durva támadást — mint a magyarság legszentebb értékeibe való betörést — úgy céljaiban, mint formájában a legnagyobb mértékben elítéljük.

A merénylőt, aki erre képes volt, szívunk mélyéből megvetjük. Előttünk, a magyar keresztény szó — ugyis mint fogalom, ugyis mint valóság — mindennel többet jelent és tudjuk, hogy ez másoknál is így van. Éppen ezért hiszünk, hogy a magyar ságnak jövőbelátó és egészséges élettörő nő részén kívül, most majd mások is felismerik a mindnyájunkat fenyegető nagy veszedelmet és ők is azon lesznek, hogy belső élettünkben gátat emeljenek ellene.

A Baross Szövetség tiltakozása többek közt a következőket írja: Amikor az illetős áhitattal tekintünk a karacsonyi szent Bölcsőre, amelyben kétezer éve megszülett a világokat megváltó Szeretet — egy vakmerő támadó belegázolt legszentebb hangulatunkba és durva sértéssel illette nemzeti szineinkkel ellátott egyesületi jelvényünket is.

Ezt a pillanatot használjuk fel arra, hogy felhivassal forduljunk azokhoz, akikért dolgozni, akiket szolgálni — egy tisztességes kereskedőélet első kötelességének tartjuk. A komoly és nehéz idők súlyos lét küzdelmeiben, a zsidó gazdasági hatalom minden bojkottot és gáncsolást jelentő terhével vállalnokon, két évvel ezelőtt nyilian és becsülettelesen megvallottuk keresztény hitünket és magyarságunkat — üzletünkben kitett táblánkon. Jóleső érzéssel állapithatjuk meg, hogy ezzel sikerült megteremteni azt a kapcsolatot a közönség és eladó között.

Egy jól átgondolt és megtervezett merénylet megalázta ezeket a jelvényeket. Mélló módon akhoz, aki kiszelte és végrehajtotta ellenünk. De jó példa, nagyon jó példa a szombathelyi merénylet arra, hogy bebizonyítsa azokat a tűrhetetlen állapotokat, amelyek az újraéledő magyar keresztény gazdasági és kereskedelmi életet szembeállitják az idegen zsidó érdekekkel.

A kezdő lépésnek levonását a Szombathelyi közönségre bízzuk — mi pedig folytatjuk változatlan hittel és akarással azt az utat, amelyen elindultunk.

A Keresztény Magántisztviselők Egyesülete a legmélyebben elítéli a letűnőben lévő kor e magától nagyon megfeledkezett alakjának azon tettét, hogy egy keresztény és magyar üzlet nemzeti szineinekkel díszített táblát az abiskövegen keresztül, a legmélyebb emberi megvetés cselekedetével merte illetni. Az ilyen egyén nem érdemli meg a magyar állampolgár nevet.

Kemenesaljai Napok

A Griff-szálló nagytermének festési munkálatai éppen e napokra készültek el teljesen. Rácz-Reich Imre tervezésében megszülettek magyar motivumokon át mintaa a buzavirág mosolya kisérte volna a magyar föld problémával foglalkozó szavait.

A Griff átalakított nagytermével végre egy szép tágas teremmel rendelkezik Csíkdömöki, amely összejöveteleik, előadások tartására nagyon alkalmas, annya vidékieket, idegeneket is bátran vihetünk. A terem, dekorativ szempontból is megütötte a nagyvárosi mértéket.

December 14 én szombaton este dr. Jósa László egyet. m. tanár, kórházi igazgató-főorvos bevezető szavai után dr. Péter Ernő olvasta fel dr. Gaal András hozzáintézett levelét, amelyben a Közegészségügyi Intézet h. igazgatója a jugoszláv orvosok Budapesten való vendégül látása miatt kimentette magát a csíkdömöki előadás megtartása alól. Helyette dr. Pethres Antal miniszteri titkár „Közegészségügyi feladatok Magyarországon" czimmel tartott előadásában a magyar faluegészségügyi feladatoknak a mertiatisa közben kifejtette, hogy miért volt szükség az Országos Közegészségügyi Intézet megszervezésére. A Közegészségügyi Intézet — mondotta — egy kicsit rendőrség, egy kicsit közigazgatás, mely a rendőri és közigazgatási szervekkel karöltve dolgozik azon, hogy a magyar nép közegészségügyét javitsa. A Közegészségügyi Intézet egy ember eredményes munkásságának és törekvésének eredménye. 1923-ban egy törekvő, fiatal magyar orvos, az amerikai Rockefeller alapitványok meghivására kiment Amerikába, hogy oti tudását gyarapitsa. Egy év után hazajött, visszahivták, de a következő mintegy marasztalásunkat nem fogadta el, mert lapszatalan népünk egészségvédelemben szerte gyakorlatnag érvényesiteni. Ez a férfi Johann Béla volt. A Rockefeller-alapitványok, a magyar kormányt javaslatára 250.000 dollár alapitványt tettek egy olyan intézet alapitására, mely a nép egészségügyének apostolával foglalkozik.

Ebből a pénzből, megfelelő támogatással, nőtt ki az Országos Magyar Közegészségügyi Intézet, mely az ország egészségügyének legfőbb őrévé nőtte ki magát. Működése különösen az Országos Stefánia Szövetség vezőorvinek bekapcsolódása és ujabban a zsidókeresztes vedonok működésével, a legtávolabbi falukban is érvényesül, — természetesen, ahol az megfelelő megértésre és támogatásra is talál.

A falu legnagyobb ellensége a vérbaj és a indövény, valamint a csecsemő halandóság és a gyermekágyi láz következtében elvesztett magyar anyák kevesbedése azok a feladatok, amelyek ellen minden erőnkkel küzdenünk kell. A magyar orvos munkájának eredményességét mi sem

---

nem gondol. Nem fél semmitől, elfelejti a veszedelmet.

Első sebemet a combomon kaptam, puskaggolyóból. Amint megyek, mintha valami mulatságné a lábamszárát és megy lefelé. Odanyulok, megvakarom s továbbmegyek. De újra visszket és megy lefelé, én újból odanyulok. Hanem harmadszorra már [illegible] vizbe nyulnék volna! Nézem a kezemet; csupa vér.

— Éljaya, megsebesültem. — Csak akkor éreztem gyenge zsibbadást

•

Az előnyomulási retteneles tüzérségi harc előzte meg mindkét felnél. Egy alkalommal a ruszki átakarta törni minden áron az arcvonalunkat; háromnapi szakadatlan ágyuzás volt a nyitány. Egyszerre elhallgattak.

— Te pajtás, nézz ki, hátha jönnek!

Zsupp. Már ottot is muszka puskánus

— Gyuszi! A terembőlt a muszkájaink, már itt is van.

•

Fent állomásoztunk egy domboc. Egy hűdős reggelen három muszka fogóval neki kezik a drótvédőnknek. Mint a nyulat, úgy siltették őket. Ott lehúztek három napig, mikor a tábori pap két szanitésszel és nagy vörösharisnyás fehér zászlóval integetve kiállt és eltemette a három ruszkit. Nem lőtt rájuk az orosz.

•

Tallózerszágba kerültünk. Ironzó meg nyomultunk előre. Beszélgettek, hogy közelünk a tengerhez. Tenger! Micsoda nagy mó ez a magyar takának, aki csak legfeljebb a magyar rónák tengerét láthatta. Tenger! — milyen hatalmas szó! Egyik napfölkelte alkalmával megszólal egyik:

— Odanézzetek! — mekkora földdarab van ott beirágyázva — és delkeletre mutatott. Szegény fiú, nappal is hazálmodik. Nem volt az más, mint a tenger, a irágyudombok meg a hullámai. Előttünk lehúzd a hét Adria, a maga szürkeségében.

Az ironzói csaták nem sikerültek. Lógó fejjel vonultunk vissza. Találkoztunk néhány olasz civillel, szinte örültek, nevettek rajtunk, hogy veszteltünk.

•

Az olasz néppel gyakrabban érintkeztünk. Azok is szivesen közénk jöttek és ilyenkor minden szavunkat lestek, mindenbe belevörültek.

Volt úgy sokszor, hogy szidtuk az olaszt (csak digónak mondtuk)

— Ez a büdös digó már megint lő. Kutya digó

Az olasz is csak mondta:

— Budös digó, kutya digó.

•

Fiatal legényke voltam. Odahaza volt egy obsilos katona. öreg ember. Ez uszudott otthon Olaszországtól úgy, mint Hári János.

— Ecsém a tiz Máriáját — volt a szavajárása — akkora hegyesen járjunk, hogy hasoncsúszva is a bornyunk a csillagot érte. Én is jártam Tirolban, de bia' még igen magasan voltak a csillagok.

— Ecsém — mondta máskor —, addig mentünk, egyszercsak elértünk a világ végire. Ott volt egy ház — a tiz Máriáját —, mikor kihajoltunk az abiskán, kihúptünk a semmibe.

Én nem laktam azt a házat nem

•

Az ironzó erősen meséradt. Mondták egyszer, hogy az olasz belehordta a kutak vizét, mert éppen akkor áradt meg, mikor mi átmentünk rajta.

Fejünkön az osszes felső és alsó ruhával és legyvesainkkel gázoltunk keresztül. Egyszer csak fúrott a fejem, elestem.. Sokáig eszméletlen lehettem.. Mikor felébredek, a megáradt, zúgó folyam kőnitére felett visz két tallón, két faagból rögtönzött hordágyon. A mienket irtózatosan lendek. Lenézek a vizbe, ha most e két ördög lebobna menten itt vesznék

Átvittek a tulsó partra. Mire megint felébredtem már e szavakat hallom először: az anyád büdös.. És én hálát adtam meg menekülésemért.

mutatja jobban, mint a külföld orvosainak, különösen Amerikának a csodálkozása azon az eredményen, hogy a magyar halálozási arányszámmal sikerült arra a mértékre leszorítani, amelyet a mai statisztikai kimutatásaink mutatnak.

Dr. Palhres Antal előadása után a Széchenyi Munkaközösség tagjai a felszabadult Észak-Magyarország és Erdély című hangos, keskenyfilmet mutatták be.

Az előadásokat dr. Holéczy Zoltán orvos köszönte meg.

Vasárnap, december 15 én Ludván Sándor igazgató-tanító bevezetője után „Bagoly Béla a Széchenyi Munkaközösség tagja ismertette a Munkaközösség feladatát. Többek között a következőket mondotta:

Most éppen 80 esztendeje annak, hogy Döblingben, egy rideg, cella-szerű szobában halálra ítélt Magyarország legnagyobb szellemi: Széchenyi István. Ő volt az, aki minden téren kezdeményező munkát indított Magyarországon. Bárhova nézünk, nem találunk Magyarországon olyan helyet, vagy intézményt, amelyben mint kezdeményezőnek ne lett volna része. Feltétle a magyarságot, ezért erős, gazdaságilag független országot akart. Azért válaszolta a Széchenyi Munkaközösség eszméjévé Széchenyi Istvánt, mert mi is azt akarjuk, amit ő akart. Dr. Péter Ernő, a Munkaközösség elnöke fejezte ki legszebben akaratunkat egyik beszédében: Magyarország a magyarok legyen!... Széchenyi száz évvel megelőzte korunkat akar-e, tud-e ma többet adni vagy mutani a legszélesebbszerű politikai csoport, mint amiket ő hirdetett a zsidó kérdésben, vagy tett az ország gazdasági fellendülése érdekében? Fellelhetik már ő a magyar műveltségi osztály és a föld népe közti nagy különbséget és ezt akarta áthidalni. Ha ma a Duna-partra kimegyünk, ott látjuk a Lánchidat a nem a híd nagyszerűsége, hanem az építője just eszünkbe, aki ezzel összekötötte Pestet Budával. Ez a híd mintegy szimbolum a magyar tömegeknek a vezető réteggel való összekötöttésére irányuló munkájának.

Mi ebben a munkában járjuk a falut. Merem állítani, hogy az egész országban ma már számottevő tényező vagyunk. S ha a többiek indnak eredményt felmutatni, mi nem maradunk le — álljuk a várat...

Ezután dr. Péter Ernő, a Munkaközösség vezetője mondotta el beszédét, amelyivel lapunk más helyén bővebben foglalkozunk.

Az előadások befejeztével Takács Károly igazgató-tanító mondott melegbangú köszönetet az előadóknak.

Karácsonyi istentiszteletek

A rom. kat. templomban: Karácsony éjjelkor segédletes nagymise, mondja dr. Horváth Károly esperes-plébános. Karácsony első ünnepén délelőtt 10 órakor segédletes nagymise, a szentbeszédet ő maga mondja Jándi Bernardin apát. Karácsony másnapján délelőtt 10 órakor segédletes nagymisét és szentbeszédet mond dr. Horváth Károly esperes-plébános.

Az evangélikus templomban: December 22-én délután 4 órakor a karácsonfa ünnepélyére, urvacsoraosztás: Molitóriusz János. Este 6 órakor a ifjúsági otthonban vallásos est a leányegyesület rendezésében: Hubert István.

December 24 én este 6 órakor: Molitóriusz János. December 25-én karácsony első napján 9 órakor: Hubert István, 10 órakor: Molitóriusz János. December 26-án, karácsony másnapján 10 órakor és délután 3 órakor: Hubert István. Karácsony ünnepén urvacsoraosztás 11 órakor.

A református templomban: karácsony első napján délelőtt 10 órakor: istentisztelet, urvacsoraosztással, másnapján délelőtt 10 órakor istentisztelet.

Nagyszabású Szilvaszter estet rendez a Kat. Legényegylet a Katolikus Kör helyiségeiben.

Kedvelt Karácsonyi sütemény

Mákos és diós tekercs:

Hozzávalók: 16 db. tojás. Cukor, 1/4 Dr. Oetker-féle sütőpor, 12 db. vaj, 2 csomag kávéskrém, citrom stb. 3 csomag liszt.

Ezen anyagból [illegible]

[illegible]

Mákos töltelék: darált mákot jó cukorral [illegible]

Diótöltelék: darált diót Dr. Oetker-féle [illegible]

Dr. OETKER SÜTŐPORRAL ÉS VANILLINCUKORRAL

Vizsgáljuk át a tűzbiztosítás. kötvényeinket

Írta: Kékesy Antal okl. gazda

Dörögnek az ágyuk, ropognak a fegyverek, hullanak a bombák szerte a föld kerekségén, mint nyári zivatar idején a mindent elpusztító jégeső s tarolják az annyi évszázadokon át gyűjtött, épített földi javakat. A sok munkával, fáradsággal, takarékossággal szerzett vagyonok kisnek sokszor nép birtokából, szegényednek országok, világrészek a így az egész világgazdaság. Ennek természetes következménye, hogy a háború pusztításnak még ki nem tett vagyontárgyak értéke erősen emelkedik, tehát azok elpusztulása ellen fokozottabb mértékben kell birtokosainknak védekezniök. Miért? — kérdezhetné valaki.

Azért, mert hiszen egyéb veszély is fenyegetheti őket. Például a sok minden oknál fogva keletkezhető tűzveszély pusztítása, ami ellen a gondosan megkötött tűzbiztosítási kötvény nyujtja a legjobb védelmet.

Node vajjon elég-e egy tűzbiztosítási kötvényt egyszer több évre gondosan megkötni s a lejáratig kézbe sem venni, meg sem nézni?

Nem elég, mert úgy az ingatlanok, mint az ingóságok, tehát az anyag, a vagyontárgyak értéke [illegible] munkabérek is. Évek folyamán az érték lecsökkenhet, vagy felemelkedhet. Évek óta az árak emelkednek, ha tehát egy gazda [illegible] hány éve, vagy akárcsak 1—2 éve ki[illegible] is meg — bármily gondos számítással tűzbiztosítását, az ma már nem nyújt kielégítő fedezetet elszenvedhető kárára, ezért kell, hogy tűzbiztosítási kötvényét kézbe vegye, számítást tegyen s azt hűlő értékre felemelessse. Ne ringassa magát senki abban a balga hiedelemben, hogy a mai értékemelkedés rövid ideig tartó, múló jelenség, mert az a nagy vagyonpusztítás, ami ma szerte a világon folyik, hosszú éveken át nem lesz lehetővé a megmaradt vagyon értékek árának csökkenését.

Ha pedig érték[illegible] tűzbiztosítással éri egy tűzkár, kára csak biztosítása arányában térülhet meg, mert olyan összeget, mely után díjat nem fizetett, nem kö[illegible]. Ajándékot senki nem várhat s a biztosító társaság nem adhat.

Nézzük át tehát sürgősen kötvényeinket s kezeink fel a magyar-gazdatársadalom egyedül hivatott biztosító intézetét — *a Gazdák Biztosító Szövetkezetét* — [illegible] céljából.

Háromezer önállósítási segélyes

A fiatal keresztény kereskedő generáció támogatására szervezték a néhány év óta működő Nemzeti Önállósítási Tanácsot. Nagy összeg áll a Nemzeti Önállósítási Alap rendelkezésére, amelyből hirek szerint eddig közel háromezer kereskedő és iparos pályára indult fiatalember kapott kölcsönt.

Baltársaink között is van, aki az Alap támogatásával indult el éj fiára, időszerűnek véljük tehát, hogy az év végének közeledtével ismertessük azt a munkát, amelyet ez a szerv végez.

Nemcsak állástalan diplomások, hanem érettségizettek, illetve négy középiskolát végzettek is részesülhetnek a Nemzeti Önállósítási Alap kölcsönében. A helyen felszerelt kérvényeket a járási főszolgabíróhoz kell beadni, amelyek azután a Nemzeti Önállósítási Tanácshoz kerülnek, ahol kivizsgálják a folyamodó személyi körülményeit. Ezután küldik át a kérelmeket a Kereskedelmi és Iparkamrához, ahol viszont szakszerűsegi, gyakorlati szempontból állapítják meg a kérelmező rátermettségét, szakmudását és boldogulásának lehetőségeit. Érdekes, hogy a legtöbb pályázó kilencedik osztálya hiánd ár alig néhányan kérnek támogatást olyan vállalkozásra, amelyből egyáltalán nincs, vagy pedig aránylag kevés. A legtöbben tanulnak, illetőleg [illegible] akarnak lenni és kevesebbnek jut eszükbe, hogy például baromfitarmot is fel lehetne állítani a Nemzeti Önállósítási Alap kölcsönével.

Fentebb említett bajtársunk, Barocz Endre szintén a textil-kereskedői szakot vá[illegible].

Tudunk [illegible]ban olyan volt egyszemű tanácsadóról, aki hirdetési iroda céljaira kért kölcsönt. Ujabban pedig [illegible] hogy filmgyártás céljaira akarnak az Önállósítási Alap támogatásával egy cég, ez kapta eddig a legnagyobb összegű kölcsönt. A filmkölcsönökhöz már kisebb támogatást nyujtott az Alap, de ez a kölcsön is többszörösre volt a szokványos, egyszerű üzletalapítással kapcsolatos hitelnek.

Gyakran megtörténik, [illegible] a pályázó kellő felvilágosítás után letesz eredeti szándékáról, módosítja kérelmét és olyan szak[illegible] ír át, ahol könnyebb a [illegible]. Általában a szakszerű felvilágosításokat és tanácsokat nagy örömmel és hálával fogadják a gazdasági élet noviciusai és novicái, mert — ezt a mai időkben szinte felesleges is hangsúlyozni — szépszámmal akadnak [illegible] nők is.

Nádány szórványos évtari kapcsolatban orvos hírek is eljutottak, mintha a Nemzeti Önálláénai Alapból nagyszámban lepik volna élvezettelinek, honnyalmá fia [illegible] ill. akiknek első dolgok volt a kö[illegible] állapítottak, hogy ezek a panaszok, amelyek a multban is szorva [illegible] mondatni, kivétel nélkül min den kötelezettséget jutott honoriyen és annak szerfen fogja az illetőpáltói, vereszytárnali igyekszik szorgalmával és igyekezetével idő[illegible]nyunni, úgyhogy ez a cél, amelyet az Önsáldalini Alap letrejöttéhez kötöttek nagyjából elérnek látszik.

[illegible] Celldömölk.

A Nemzeti Önálláénai Tanácsa min den héten, tanácsterme [illegible] tart ülést. Minden alkalommal erdemben is el intézés kérdésére kérvényt, de ezzel a hátra lékta mégsem szűnik meg, hiszen legalább annyian felszólalnak támogatásert, kö szönetét, mint ahányan hétről-hetre hozzá juinak ehhez a nemzet és magánosok szo ciális gondoskodásából fakadó existencia-

HIREK

Kellemes karácsonyi ünnepeket, békességet, boldogságot kíván minden előfizetőinek, olvasójának, munkatársának és barátjának

a Celldömölki Hirlap Szerkesztősége.

— **Halálozás.** Özv. Sváglyány-Marich Ferenczné, szülletett Oszczy Longinyos Pauline grófnő, néhai Sváglyány-Marich Ferenc özvegye, hosszan szenvedés után 77 éves korában elhunyt. Az elhunyt egész életén át [illegible] a szegényeb, özvegyek és árvák [illegible] holnapfelé szombaton reggel [illegible] ha Miklós János gróf c. érsek a [illegible] udvarán, majd átszállítják az apáti régi templomba. Itt gyászmisét [illegible] ban János gróf az elhunyt lelki[illegible]

— **Vasuti áthelyezés.** A szombathelyi máv. Üzletvezetőség Huszár István máv. állomásfőnökét Celldömölkről Szombathelyre, Kovacs [illegible] át Zalaegerszegről Celldömölkre, Majoros Mihály Mosonbánról Celldömölkre helyezte át.

— **Bajtársi hír.** Felhívom [illegible] nezsiai Berzsenyi Bajtársi Tőrzs iniziatívát vitéz bajtársi, hogy 21-én, szombaton este 8 órakor a Turul-nyomda helyiségében farkadó rendkívüli tőrzsfői táborra okvetlen jelenjenek meg. A táborra külön meghívót is bocsátottam ki. *Törzsfő.*

Tischler Ernő

— a jungnai ink mellett [illegible] épült az új lagzsdi irodát, amely [illegible] építését [illegible] János sürgöni építési [illegible]

— **Sulivesztari mulatság.** A Vasutas Sport Egylet Sülvesztar estje 9 órai [illegible] a az előkészületek már nagyban folyn[illegible]

— **Lapszemle.** Magyar Szociális Népszavazás Magyar Vetés cimen [illegible] pot indított, mely a magyar [illegible] lap [illegible] a KALOT és az agrár Hiva [illegible] Miháldon évend nagy népszerű [illegible]

— **Szocialista magyar lépésben.** A Magyar Vetés minden hétfőn csütörtökön [illegible] jelenik meg.

NEMZETI MOZGÓ

Aszonbarjd. December 21-én, szombaton és 22-én, vasárnap kerül bemutatásra mindkét helyárakkal. Gyönyörű szines filmtörténet az amerikai aranyláz idejéből.

A gorodi fogoly. December 25-én, karácsony napján és 26-án, karácsony másnapján kerül lejátszásra. Szenzációs karácsonyi meglepetés! Budapesttel egyidőben! Magyar hadifoglyok küzdelmes szokése Oroszországból. Mindenki érdekel! Mindenki nézze meg! Filléres előadások.

Szentesre nem tart előadást a Nemzeti Mozgó!

— **Stefánia közgyűlés.** A celldömölki Stefánia Fiók kedden délután tartotta dr. Hetthéssy Jenő főszolgabíró elnöklete alatt közgyűlését. Dr. Hetthéssy főszolgabíró ismertette a belügyminiszteri rendeletet, amelynek értelmében 1941 január 1-én megszűnik a Stefánia Szövetség Fiókja, mert beleolvad az Országos Egészségügyi Intézetbe a annak fiókjaként folytatja működését. Ismertette ezután a múlt évi zárszámadást és jövő évi költségvetést majd javaslatára a közgyűlés dr. Mesterházy Kálmán orvos részére, aki a bevonult dr. Holéczy Zoltán orvost helyettesítette, 105 pengő tiszteletdíjat szavazott meg. A tisztujítás során díszelnökök lettek Jándy Bernardin apát, Gyömörey Györgyné, szentmártoni Radó Lajos kamarai elnök és Szabó Károly országgyűlési képviselő. Elnök: dr. Hetthéssy Jenő főszolgabíró, társelnök dr. Csajkos Gyula tiszti orvos ügyvezető elnök dr. Ajkay Béla szolgabíró. Alelnökök: dr. Havassy Béláné, dr. Hetthéssy Jenőné, Gyömörey Eva, szentmártoni Radó Kálmánné, Bárdossy Zoltánné, kotai Vidos Dánielné, dr. Porkoláb Jánosné Mandeville Ferencné és Marton Alajosné. Ügyész: dr. Porkoláb Jánosné, pénztáros Vikár Vince, jegyző Megyeri János jegyző, orvos dr. Holéczy Zoltán, tövédőnő dr. Schuller Eminé. Választottak meg 25 tagu választmányt.

ELADÓ

[illegible] 3 gyermekes házaspár kar szolgálat és egy jómódú 1 Ugyanott 2 szob

— **Legénygyűlés.** A Katolikus Legényegylet december 17-én, az elmúlt kedden tartotta szokásos legényestjét. Az est műsora az „Isten áldja a tiszteles ipart" jelszóval kezdődött. Ezután Horváth Lajos tanító, világi elnök „A magyar művelődés ünnyikorai" cimű előadásában Mátyás királyt, a művészet és kultúra nagy apostolát méltatta. Vasutas József felolvasásával ért véget az est.

— **Ünnepes est Kemenesmagasiban.** A kemenesmagasi Ev. Noegylet folyó hó 22 án este 7 órakor a Népház nagytermében Erdélyi ünnepes estet rendez, melyen időszerű szavalatok, énekszámok és erdélyi vonatkozású szójátékok kerülnek előadásra.

— **Karácsonyfa ünnepélyek A kat.** Egyletek folyó hó 14-én délután 3 órakor tartották meg a Kat. Ház nagytermében karácsonyfa ünnepélyüket. 120 szegény csa ládi, illetve gyermeket részesítettek ajándékokban. Szabó Károly országgyűlési képviselő és Szabó János gőzmalomtulajdonos liszlet adott, az apátság pedig 30 egyést, illetve gyermeket ruháztott fel.

— **A celldömölki Máv. Vasutasok Köre** az évben is megrendezi folyó hó 24 én délután 4 órakor az immár hagyományos karácsonyfa-ünnepélyét. Ezuttal különösen értékes és hasznos ajándék csomagokat osztani a vasutas özvegyek, árvák és az arra rászorultak között, az árva gyermekek még finom ozsonnát kapnak. Kérjük kartársainkat és joskarólinkat minél többen jelenjenek meg ezen a szép ünnepélyen.

ELADÓ

Nagyvánd utcában 340 négyszögöl terü, tele gyümölcsfával, czimpával, terme szőlővel. Cím: Ostffy-ér 2.

— **Sertések levágásának eltiltása.** Közhírré teszi a községi elöljáróság, hogy a m. kir. Földmüvelésügyi miniszter rendelete értelmében a 100 kg élősúlyt el nem érő zsirserlési, a 60 kg élősúlyt el nem érő hussertési, valamint malacot akár magánlogyasztás, akár közfogyasztás céljára levágni nem szabad. E tilalom nem vonatkozik a kényszervágás esetére, valamint akkor, ha az állatorvos megállapítja, hogy a sertést gazdaságosan hizlalni nem lehet. Magánlogyasztás céljára csak saját hizlalású — lehát nem a vásárolt — sertést szabad levágni és csak annyi élősúlyban, amennyi a birtokosnak és a háztartásához tartozó személyeknek vagy egyéb eltartásra kötelezettieknek egy évi szükségletére kell. A rendelet december 15 én életbe lépett. A rendelet be nem tartása kihágás és büntetést von maga után.

Jánosháza nagyközség.

3257/1940.

Vadászati árverési hirdetmény.

Jánosháza község elöljáróságа közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező 2354 hat. hold területen gyakorolható vadászati jogot 1941. évi január hó 18 án, délelőtt 10 órakor 1941. február hó 1-től egymásutáni következő 12 évre a községházánál a legtöbbet igérőnek bérbeadja.

Kikiáltási ár 600 P.

Felvételek a jegyzői irodában a Nivelatios órák alatt megtekinthető.

Jánosháza, 1940. évi december hó 10-én.

Borbély Kálmán s. k. vasutfőjegyző.
Németh Ferenc s. k. községi biró.

Kiadja: A Turul Szövetség Kemenesaljai s. v. Felelős kiadó: Vaszily Károly.
Lapszerkesztő: csütörtök délben 12 órakor
Turul-nyomda nyomása, Celldömölk.

„CELLDÖMÖLKI HIRLAP" TÉLI MENETRENDJE

ÉRVÉNYES 1940 DECEMBER 15-TŐL

[illegible]	Ér.	Honnan?	[illegible]	Hova?
[illegible]	0.14	Szombathely	[illegible]	Győr—Budapest
[illegible]	4.29	Budapest—Győr	[illegible]	Sopron
[illegible]	4.48	Szombathely	[illegible]	Szombathely
[illegible]	6.39	Szombathely	[illegible]	Veszprém kp.
[illegible]	6.47	Sopron	[illegible]	Győr—Budapest
[illegible]	7.18	Zalaegerszeg	[illegible]	[illegible] ger [illegible]
[illegible]	7.35	Veszprém kp.	[illegible]	Szombath[illegible]y
[illegible]	8.14	Budapest—Győr	[illegible]	Székesfehérvár—Budapest
[illegible]	8.25	Zalaegerszeg	[illegible]	Pápa
[illegible]	8.39	Szombathely	[illegible]	
[illegible]	10.33	Budapest—Győr	[illegible]	
[illegible]	11.48	Szombathely	[illegible]	
[illegible]	12.24	Székesfehérvár	[illegible]	Sopron
[illegible]	14.19	Sopron	[illegible]	Szombathely
[illegible]	14.22	Szombathely	[illegible]	Sopron (vasárkor)
[illegible]	14.23	Pápa	[illegible]	Székesfehérvár
[illegible]	16.56	Székesfehérvár	[illegible]	Győr—Budapest
[illegible]	17.01	Budapest—Győr	[illegible]	Zalaegerszeg
[illegible]	18.20	Szombathely	[illegible]	Szombathely
[illegible]	18.50	Sopron	[illegible]	Sopron
[illegible]	20.13	Zalaegerszeg	[illegible]	Győr—Budapest
[illegible]	20.40	Szombathely	[illegible]	Zalaegerszeg
[illegible]	21.05	Budapest—Székesfehérvár	[illegible]	Szombathely
[illegible]	22.41	Budapest—Győr	[illegible]	Szombathely
személy	22.45	Székesfehérvár	[illegible]	Szombathely